

חג - פסח

אילו קרבנו לפני הר סיני - לא בשמים היא

מובא בהגדה "אילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה דיננו" שואלים על פיסקא זו אם רק קרב אותנו למעמד הר סיני ולא נתן לנו את התורה מה שווה הדבר ומה תועלת יש בכך נאמרו בכך כמה פירושים :

אברבנאל פירש : אילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה דיננו לא כפי ההבנה הפשוטה שקרבנו ולא נתן לנו את התורה אלא גם קרבנו להר סיני וגם נתן לנו את התורה והפירוש לא נתן לנו את התורה היינו שלא הקב"ה בעצמו נתן לנו את התורה אלא ע"י משה רבנו ולא היו שומעים את עשרת הדברות מהקב"ה בעצמו ולא נתן לנו בעצמו את התורה למרות זאת דיננו וז"ל ונתן לנו את התורה ורצה בו שה' יתברך בעצמו נתנה להם ומפי הגבורה שמעו את עשרת הדברות וידוע שלא היו ישראל ראויים לאותה מדרגה והיה די להם בתת התורה ע"י משה רבנו אבל על הצד היותר טוב דיבר ה' אל כל הקהל

רשב"ם פירש : שלא נתן לנו את התורה בכללותה ומצוותיה והיה מסתפק במצוות מועטות כמו שנתן לאדם הראשון לטח או לאברהם קל וחומר שבמתן תורה נתן לנו את כל התורה המצוותיה

כמה ראשונים ויש מפרשים כפשוטו שמשפיק שקרבנו לפני הר סיני למעמד הגדול אע"פ שלא נתן לנו את התורה דיננו שזכינו להגיע למדרגת מלאכים וזכו שלא תשלוט בהם רימה ותולעה ופסקה זוהמתם וזכו לשני כתרים אע"פ שאחר כך נטלו מהם כמו שהגמרא אומרת שעם ישראל שהיו במעמד הר סיני פסקה זוהמתן ואלו הגויים שלא היו במעמד הר סיני לא פסקה זוהמתן לזכות למעמד כזה גדול אפילו ללא קבלת התורה הוא דבר גדול ועצום

ויש שפירשו אילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה דיננו כלומר שהוציאנו המצרים ממי"ט שערי טומאה ועשה לנו את כל הניסים וגרם לנו להאמין ולהתקרב לקב"ה יעד שזיכנו להגיע לשלב לפני קבלת תורה דיננו ולא מדבר על קבלת התורה עצמה אלא השלב לפני כן גם דיננו

ויש שפירשו אילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה דיננו היינו קרבנו לפני הר סיני וגם הביא לנו את התורה וציווה אותנו עליה מי"מ לא נתן לנו את התורה הכוונה שלא נתן לחכמי ישראל לפסוק אלא רק בשמיעת מכריעים דינו ק"י שגם נתן לנו את כוח ההכרעה לחכמי ישראל כיון שמה פוסקים חכמי ישראל למטה פוסקים למעלה לא הפוך שלא בשמים היא שפסק שפוסקים חכמי ישראל למטה הוא המחייב

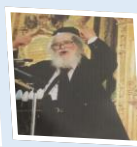
כח ההכרעה ניתן לחכמי ישראל וגם אם בשמים פסקו אחרת מה שקובע זה מה שפסקו חכמי ישראל פה בעולם הזה.

כתוב במסכת ברכות (דף ה ע"א) אמר רבי זירא ואיתימא רבי חנינא בר פפא בא וראה שלא כמידת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם אדם מוכר חפץ לחברו מוכר עצב ולוקח (הקונה) שמח (שקנה חפץ בזול) אבל הקב"ה אינו כן נתן להם תורה לישראל ושמוח שנו"א כי לקח טוב נתתי לכם תורתו אל תעזבו.

הרב עובדיה זצוק"ל שאל מה הדמיון לגבי מוכר חפץ הרי כיון שמכר החפץ יותר אינו ברשותו משאין- כן הקב"ה התורה עדין איתו אע"פ שנתנה לעם ישראל

התשובה היא שהמכירה היא שבזמן שיש ספיקות לגבי דיני התורה צריך להכריע כח ההכרעה ניתן לחכמי ישראל לבית דין של מטה ולא לבית דין של מעלה וזוהי המכירה ואע"פ כן הקב"ה שמח.

ר' יעקב ממרוש אחד מבעלי התוס' שחיבר שו"ת מן השמים שאל שאלות ואע"פ שענו לו מן השמים אנו לא משנים מנהגנו כגון הוא שאל האם הלכה כהר"ף דבעי רק ברכה אחת לתפילין של יד וראש או דבעי שתי ברכות כר"ת וענו לו "את בריתי אקים את יצחק" היינו כר' יצחק אלפסי שמברכים רק ברכה אחת לתפילין ואע"פ כן אין האשכנזים משנים את מנהגם משום כך וכן ענו לו משמים שצריך לברך על ההלל בראש חודש דלא כמנהג הספרדים ולא כדעת מר"ן ואע"פ כן הנהוגים כמרן הב"י לא וכן המעשה במסכת בבא מציעא (דף נט:) לגבי תנור של עכנאי - תנור שעשוי חוליות חוליות ובין החוליות חול האם לא נחשב מחובר לקרקע ומקבל טומאה, דעת חכמים שלא נחשב מחובר לקרקע ומקבל שינו משום כך לברך על ההלל והיינו משום דלא בשמים היא טומאה ורבי אליעזר טיהר שסובר שנקרא מחובר ופסקו חכמים לבסוף שהתנור טמא שלא כדעת רבי אליעזר אומרת שם הגמרא באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם

(להוכיח שהוא צודק) ולא קיבלו ממנו אמר להם אם הלכה כמותי (עץ) חרוב זה יוכיח נעקר חרוב ממקומו מאה אמה ויש אומרים ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראייה מן החרוב חזר ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים (נחל) יוכיחו חזרו אמת המים לאחוריהם אמרו לו אין מביאין ראייה מאמת המים חזר ואמר להם אם הלכה כמותי כותלי בית המדרש יוכיחו הטו כותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם (מה לכם להתערב בוויכוח) לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני כבודו של ר"א ועדיין מטיין(מוטים) ועומדין חזר ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאת בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"א שהלכה כמותו בכל מקום עמד רבי יהושע על רגליו ואמר לא בשמים היא. מאי (מה הפירוש) לא בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה תורה מהר סיני אין אנו משגיחין בבית קול שכבר כתבת בהר סיני בתורה אחרי רבים להטות

אשכחתי (מצאו) רבי נתן לאלהיו א"ל מה עשה הקב"ה באותו הזמן א"ל מוחיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני ע"כ היינו אף על פי שבת קול משמים אמרה הלכה כרבי אלעזר מכל מקום עמד רבי יהושע ואמר לא בשמים היא אלא אנו קובעים את ההלכה מכאן רואים את הכח העצום שניתן לחכמי ישראל לקבוע הלכה אפילו נגד מה שאמרו בשמים וכן במסכת ב"מ דף פו. שרבה בר נחמני הכריע בן הקב"ה לפמלה של מעלה

וכן המעשה במסכת ב"מ דף פו. שרבה בר נחמני הכריע בין הקב"ה הישנה הלכה בצרעת-בהרת שאם היא קודמת לשער לבן האדם טמא ואם השער לבן קדם האדם טהור והייתה מחלוקת במתיבתא שבשמים, מה הדין כשיש ספק אם שער לבן קודם לבהרת או שהבהרת קדמה לשער לבן הקב"ה אומר טהור וכול מתיבתא שבשמים אומרים טמא ואמרו מי יכריע, רבה בר נחמני שאמר רבה בר נחמני יחיד אני בנגעים יחיד אני באהלות לפני שנפטר מן העולם אמר שההלכה היא כשיש ספק הדין הוא שהוא טהור כפי הקב"ה אמר, שכח ההכרעה ניתן למטה ולא בשמים היא ולכן אם רב פוסק פסק הלכה לא צריך לחשוש שמה טעה כיוון שלא בשמים היא ומה שפוסק פה פוסקים בשמים

וכן ידוע מחלוקת ר"א וחכמים לגבי מכשירי מילה בשבת לרבי אלעזר מותר מכשירי מילה כגון אם לא הכין סכין למילה לרבי אלעזר מותר להכין סכין בשבת ולחכמים אסור, ובלוד פסקו ברבי אלעזר שהוא המרא דאתרא אף על פי שלחכמים הווי חילול שבת ולא חששו אולי טעו בפסק הם מחללים שבת לחכמים ולא עוד שגזרו הרומאים שלא ימולו את בניהם ורק בעיר לוד אמרו שיותר וכולם הביאו את תינוקיהם ללוד מכך שהתירו דווקא בלוד משמע שבשמים קבלו את הפסק של רבי אלעזר

מעשה באדם ששבר את מפרקתו והרופאים לא נתנו לו סיכוי הלך לאדמו"ר מוזה"ל שיברך אותו האדמו"ר אמר לו תמתין ולאחר שעה וחצי אמר לו עיינתי בסוגיא שלך בהלכות טריפות ואין אתה טריפה וכך הברייתא שכיון שפסק שהוא יכול להתרפאות גם בשמים קבלו את הפסק שלו ונתנו ליהודי זה חיים

וכן מסופר על אדם שהיה לו בעיה בריאותית אמר לו הרב שפה בחוץ לארץ אנו פוסקים כמו הרמ"א, והרמ"א סובר שבמקרה של שלך הוי טריפה ולכן לא תחיה תלך לארץ ישראל שהוא מקומו של מרן הבית יוסף והוא פסק שהדין במקרה הוא לא טריפה וכך תזכה לאריכות ימים וכך עשה וזכה לאריכות ימים וכן המעשה עם רבי מאיר בעל הנס שכיון שלמד תורה מאלישע בן אבויה שיצא לתרבות רעה כשהקב"ה הזכיר דבר הלכה משמו לא הזכיר את רבי מאיר בשמו אלא בשם אחרים, אבל אחד מאמוראים את אליהו מדוע הקב"ה לא מזכיר את שמו של רבי מאיר ורק קורא לו אחרים הרי רבי מאיר התייחס לאלישע בן אבויה כמו רימון וכו"ו אכל ואת קליפתו זרק דהיינו שלא למד ממעשיו כלום והקב"ה קיבל את דבריו ואמר לו אליהו שמכוח דבריך הקב"ה מזכיר את שמו של רבי מאיר ולא קורא לו יותר אחרים.

כתב ספר החינוך מצווה **תצו. וזה לשונו** **שלא לסור מדבריהם...** ומפני עניינים אלה, נמסרה כוונת התורה אל חכמי ישראל, ונצטוו גם כן שיהיו לעולם הכת מועטת מן החכמים כפופה לכת המרובים מן השוש הזה, וכמו שכתבתי שם במצות להטות אחרי רבים. וכותב שם אפילו הם טועים התורה מצווה ללכת אחריהם וכתב קצות החושן בהקדמה ... אמנם לזאת יחיד איש פן יזכר בתורה בדברים אשר לא כן ושכל האנושי לואה להשיג האמת ובפרט כוונת התורה שרפים ואופנים לא השיגו אלקים הבין דרכה וההוא דמשקר העונש ר"ל מבואר בזוהר היכן ההיא מלה סלקא ושתיקתם יפה מדיבורם שלא יכשלו בשוננם. אך לא נתנה התורה למלאכי השרת ואל האדם נתנה אשר לו שכל האנושי ונתן לנו הקדוש ברוך הוא התורה ברוב רחמינו וחסדינו כפי הכרעת שכל האנושי גם כי אינו אמת בערך השכלים הנבדלים.

חזון עובדיה פסח

חמץ שנתעפש או נסרח קודם זמן איסורו, ונפסל מאכילת הכלב, או שחרכו ושרפו באש עד שנפסל מאכילת הכלב, מותר לקיימו וליהנות ממנו בפסח לפיכך מותר לכתוב בחול המועד פסח בדיו שנתבשל עם שחר שעוריסם וכן מותר להשתמש בפסח בספירט ממולג להסקת מכונת בישול פרימוס ובלבד שיקנה אותו קודם פסח כדי שיהיה בטוח שנפסל מאכילת הכלב קודם זמן איסור החמץ וכן מותר לצחצח נעליו בחול המועד פסח במשחת נעלים שיש בה תערובת חמץ, ויקנה אותה קודם פסח וכן מותר ללבוש בפסח כובעים שמדבקים אותם בבצק מבפנים, הואיל ונפסל החמץ מאכילת הכלב קודם זמן איסור החמץ וכורכי ספרים מותר להם לבדק היירות בבצק או בעמילן חמץ אפילו בערב פסח, קודם זמן איסור החמץ, ומותר ללמוד בספרים הללו בפסח וכן סיגרויות שיש לחוש שמדבקים אותם בחומר שיש בו חשש חמץ, הואיל ונפסל מאכילת הכלב, וגם אינו ניכר כולל, יש להתיר לעשו מהם בפסח טבילות וכדורי הרגעה, נגד מיחוש ראש וכאב שיניים, מותר להשתמש בהם בפסח, אפילו יש בהם תערובת חמץ (עמילן של חטה), כל שטעמם פגום וכבר נפסלו מאכילת הכלב קודם הפסח, ובלעלים אותם כמות שהם. ואם נזקק לתרופות פסח, עצמו, מותר לקנות מבית מרקחת של גוי תרופות שיש בהם חמץ ונפסלו מאכילת הכלב. וכל זה בחולה כל גופו, ואף על פי שאין בו סכנה, אבל אם הוא מיחוש בעלמא, אין להתיר. וטבילות אבותם אותם וטעמם טוב אסור למצוץ מהם בפסח לרפואת דלקת-גרונן וכיוצא בזה, אלא אם כן נתברר שנעשו בעמילן של תירס או של תפוחי אדמה ומה טוב לבקש מהרופא בעת רישום התרופות שירשום לו תרופות שאינן מכילות חשש חמץ כתחליף לאלה שיש בהן חשש תערובת חמץ. ובזמננו רוב הטבילות עשויות ללא חמץ כלל, אלא עשויות עם מעילן הנעשה מקטניות, ואפילו המיעוט שמעורב בהם חמץ, החמץ נפסל מאכילת כלב לפני הפסח, הילכך בודאי שיש להתיר לחולה שאין בו סכנה לקחתם בפסח, וחלילה לחולה כזה להחמיר על עצמו ולהפסיק לקחת הכדורים הנחוצים לו על פי הוראת רופא מומחה במשך הפסח, ובפרט במקום שיש חשש הכי קטן שהוא יגיע על ידי זה למצב אפילו של ספק סכנה. (ספר נשמת אברהם עמוד רסו).

חולה שיש בו סכנה ויפטר שיטריך להשתמש בפסח בתרופה שיש בה חמץ, יש לו לקנות התרופה קודם לפסח, ויכוין בפירוש שאינו רוצה לזכות בחמץ שבתרופה, ויניח אותה במקום מוצנע, וכשיצטרך יקח ממנה בכל פעם כפי הצורך. ואם התרופה טעימה לחיך, טוב שיתן בתוכה דבר מר, שתהיה שלא כדרך הנאתה, ובעודה בכפו יבלענה. (ועיין בספר נשמת אברהם סימן תסו. דו"ק.)

המוצא חמץ ברשות הרבים בימי הפסח אסור לו להגביהו, ואפילו יתכוין שלא לקנותו, אסור מדברי סופרים גזירה שמא יאכל ממנונא.

אסור לעשות מלאכה בערב פסח אחר חצות היום לא אסור עשיית מלאכה בערב פסח, אלא מלאכה גמורה, כגון לעשות כלים חדשים, או לתפור בגדים חדשים, בין בשכר בין בחנם, אבל רשאי הוא לתקן כליו, כגון בגד שנקרע קצת רשאי לתפורו ולתקנו לצורך המועד, ואפילו מעשה אומן מותר בין לעצמו בין לאחרים ומכל מקום לא יטול האומן שכר על התיקון כשעושה לאחרים אלא אם כן במעשה הדיוט ומי ששכח להסתפר לפני חצות מותר לו להסתפר אחר חצות על ידי עצמו, אבל לא על ידי ישראל חבירו אפילו בחנם, ומכל מקום מותר לו להסתפר בשכר אצל ישראל עני שאין לו מה יאכל כפי הצורך בליל הסדר ויום טוב של פסח וכן מותר לו להסתפר על ידי גוי בשכר בערב פסח אחר חצות

ומותר לגזוז צפרניו בערב פסח אחר חצות וכן מותר לצחצח נעליו במשחת נעלים ולהבריקם לכבוד יום טוב ומותר לנהיך הבגדים במנהיך חם ומותר לכתוב ספרים אדם לימודו, אפילו אין בהם צורך המועד ומותר לצלם במצלמה צורת אדם או נוף בערב פסח

ומותר להפעיל מכונת כביסה בערב פסח קודם חצות, אע"פ שהיא ממשיכה לפעול באופן אוטומטי גם אחר חצות. ופשוט.

אסור לאכול מצה ביום ארבעה עשר בניסן, כדי שיאכל המצה לתיאבון בליל פסח, (ומכל מקום אם אכל מצה בשוגג, יברך לאחריה ברכת המזון). ובליל ארבעה עשר מותר לאכול מצה

ומצה עשירה מותר לאכול בארבעה עשר בניסן. ומצה עשירה היא הנעשית מקמח (כשרן) עם מי פירות, כגון יין חלב ודבש, ומיץ תפוחים ומיץ רמונים וכיוצא בהם. ועיין ברמב"ם פרק ה מהל' חמץ ומצה הלכה ב, ופרק ו הלכה ה. (והטעם לזה, כי הואיל ואין יוצאים ידי חובת אכילת מצה בליל פסח במצה עשירה, שנאמר: "לחם עוני" (פסחים לו.), לפיכך לא אסור לאוכלה בערב פסח). אבל עונה שנעשית מקמח מצה (אפויה), ועירבו בה דבש ויין וכיו"ב, וחזרו ואפו אותה, אין לאוכלה בערב פסח, שהואיל ונאפית מכבר, אין עליה שוב תורת מצה עשירה ומצה מבושלת או מטוגנת בשמן מותר לאוכלה בערב פסח, ומכל שכן אם נתבשלה מלפני ערב פסח ומשעה עשירית ביום, ולמעלה, כלומר: שלש שעות זמניות לפני צאת הכוכבים, אסור לאכול אפילו מצה עשירה, כדי שיוכל לאכול המצה בליל פסח לתיאבון ומכל מקום מעיקר הדין לא נאסר אלא כשאכל ממנה יותר משיעור כביצה (בלי קליפתה). אבל לאכול ממנה פחות משיעור כביצה (בלי קליפתה, כחמשים גרס), מצד הדין מותר, אלא שאין להקל בזה אלא במקום צורך ומותר לאכול פירות וירקות, וכן תבשיל ואורז, גם לאחר שעה עשירית, ובלבד שלא ימלא כרסו מהם לאכול ולשבעועט. וקטן שאינו מבין בסיפור יציאת מצרים שמספרים בהגדה בליל פסח מותר להאכילו מצה אריגילה, בערב פסח, אבל קטן שמבין בסיפור יציאת מצרים אין להאכילו מצה בערב פסח, שנאמר, "והגדת לבנך בעבור ז"ה" עשה ה' ליי, לא אמרתי אלא בשעה שמצה ומרור מונחים לפניך, ואם ימלא כרסו מן המצה בערב פסח היאך שייך לומר לו "

בעבור זה" כיון שאין המצה חידוש וולו. ט. יש להתיר אפילו לכתחלה לשתות בפסח מן המים של הכנרת ולבשל לאפות בהם, בלי שום פקפוק, ובלבד שיטנו את המים במסננת יפה קודם שישתמשו בהם בפסח לשתיה ולבישול ולאפיה. והרוצים להתחסד עם קונם, ו להחמיר על עצמם, נכון להם לשאוב את המים קודם פסח, ולפני זמן איסורו של החמץ, ולסננם יפה, כדי להשתמש בהם בכל ימי הפסח, ותבא עליהם ברכהכ"ן

י. מותר לאכול בפסח גבינה או דגים מלוחים שנמלחו קודם פסח, (וכל שכן סרדינים שבקופסאות סגורות ומצויים בארץ בשמן בלבד), אף על פי שלא נזהרו לבדוק המלח מפירורי חמץ, וגם במליחתם לא נזהרו לשמור כראוי מחימוץ, ואינם צריכים הדחה או שריה במים כלל וטוב לקנותם מהשוק קודם פסח ולהניחם בכלי כשר ומרקחת) ריבה) שנעשתה בשאר ימות השנה בכלים רגילים של חמץ, ולא נזהרו להסירה מחשש חמץ, מותר לאוכלה בפסח, והואיל וסתם כלים אינם בני יומן, והוה ליה נותן טעם לפגם שמותר, ועוד שהרי זה נותן טעם בר נותן טעם, והחמץ נתן טעם בכלי, והכלי במרקחת, ועדיין הכל היתר, הואיל ונעשה קודם פסח.

ואחינו האשכנזים נוהגים להחמיר כדברי הרמ"א בכמה פרטי דינים הנ"ל. אבל לנו הספרדים שהולכים אחר הוראות מרן יש להקל. ואין המורה הוראה בארץ ישראל, רשאי להחמיר (לספרדי) נגד פסקי מרן, ורק לעצמו רשאי להחמיר

נותן טעם לפגם מותר בפסח, לפיכך אם טעו ובישלו בפסח בכלי של חמץ, לאחר שעבר שיעור מעת לעת (כ"ד שעות) מזמן שנתבשל החמץ בכלי, התבשיל מותר בפסח ואחינו האשכנזים מחמירים בזה.

אסור לומר לבד בהמה בין שהיא חיה בין שהיא שחוטא, ואפילו על חתיכת בשר, "בשר זה לפסח", לפי שנראה שהקדיש אותה מחיים לקרבן פסח, ונמצא כאוכל קדשים בחוץ שהוא כבדת, אלא יאמר "בשר זה ליום טוב" וכן אל יאמר בביתו לצלות הזרוע "לפסח", אלא "ליום טוב" ואף על פי שמצד הדין אין איסור בזה אלא בבהמה שבמינה קרב על גבי המזבח, אבל בשר תרגולים שאינו קרב על גבי המזבח מותר, מכל מקום טוב להחמיר בזה, ואפילו בדגים אבל מותר לומר חטים אלו לפסח

ונכון להשתדל לקחת למצת מצוה של לילה הראשון מצה שנעשית בעבודת יד הלישה והאפיה בתנור. ומכל מקום בשעת הדחק שאינו מוצא מצה של עבודת יד, יוצאים ידי חובה במצה שנעשית על ידי מכונה חשמלית, באופן שלחיצת הכפתור להפעלת המכונה נעשית בידי ישראל שאומר "לשם מצת מצוה"

ז. אף על פי שהחמץ אוסר בפסח בכל שהוא, ואינו מתבטל בששים מכל מקום אם נתערב חמץ לפני הפסח, והיה ששים כנגדו, אינו חוזר וניעור בפסח לאסור במשהו, אלא כיון שנתבטל מותר באכילה בתוך הפסח. ואפילו לא נודע ענין תערובתו אלא בתוך הפסח אף על פי כן מותר באכילה לפיכך חטים שפגלו עליהם גשמים, או שפגלו למים, ונתערבו בחטים הרבה, ויש ששים כנגדם, מותר לטוחנם ולאפותם למצה לפני הפסח ומכל שכן שיש להתיר יין שנעשה קודם פסח מצוימוקים שנישרו כמה ימים בשים, ובפסח מצאו בתוכם חטים או שעורים שנתבקעו, שאין כאן אלא טעם החמץ ולא ממשו, ומכיון שהיה ששים כנגד החטים בודאי שאינו חוזר וניעור לאסור בפסח, וכשר היין אפילו לארבע כוסות בליל פסח וכן פת שנפל ליין ונשרה שם כמה ימים, וסילקו, וסיננו קודם פסח במסננת עבה שאין לחוש שהסתננו לתוכו פירווי חמץ, מותר בשתייה בפסח וכן שחר שעורים (בירה) שהוא חמץ גמור, שנתערב קודם פסח עם משקים אחרים, ויש סי' לבטלו, מותר לשתות בפסח, שאינו חוזר וניעור. ובזה שהוא תערובת לח בלח מותר גם לאחינו האשכנזים ואפילו אין ששים נגד החמץ מותר להרבות עליו עד שיעור ששים ולבטלו קודם פסח. ואין בזה משום "אין מבטלין איסור לכתחלה"

מתפללים שחיות של יום טוב בשמחה ובניגון, ואומרים כל המזמורים הנאמרים בשבתא. וגומרים את ההלל, ומברכים עליו אשר קדשנו במצותיו וצונו לגמור את ההלל. ואסור להפסיק באמצע ההלל, אלא דינו כדין קריאת שמע וברכותיה, שבאמצע הפרק שואל מפני היראה, דהיינו בשלום אביו או רבו שחיב במוראם, ומשיב שלום מפני הכבוד לאדם נכבד שהקדים לו שלום, ובבין הפרקים שואל בשלום אדם נכבד ומשיב שלום לכל אדם. וכן יש לו להפסיק לקדיש ולקדושה, אפילו באמצע הפרק. ואף לענין אמון דברכות יש לו להפסיק ואם פסק באמצע ההלל אפילו לדבר הרשות, ואפילו שהה כדי לגמור את כולו, אינו צריך לחזור אלא למקום שפסק, בין ששהה באונס בין ברצון. ואם טעה ואמר ההלל בדילוג, כמו שנוהגים לומר ההלל בראש חודש, ואחר כך נזכר, יחזור לגמור ההלל אם ביחוס ועד סופו. ואין צריך לחזור ולברך, כיון שכבר בירך על ההלל קודם אם ביום טוב ראשון של פסח חזר תשעים פעם, "מחיה מתים אתה רב להושיע מוריד הטל", כנגד תפלות של שלשים יום, מכאן ואילך אם נסתפק אם אמר גשם או טל, הרי הוא בחזקת שלא הזכיר גשם, ואינו צריך לחזור. (מרן) בשלחן ערוך סימן קיד ס"ט. וטוב שיחזור מאה ואחת פעמים, כעין מה שאמרו בחגיגה לו: (אינו דומה שונה פרקו מאה לשונה פרקו מאה ואחת. וגם כדי ללמוד תפלת המוספין של פסח ושבת וראש חודש אייר שבתוך שלשים יום. ע"כ

זהר הקדוש - המצה יצר הטוב והחמץ יצר הרע

וַיִּשָּׂא הָעָם אֶת בָּצֵקוֹ טָרֵם יַחְמֵץ וְגו'. כ"ה - מִצְוָה זו לְבַעַר חֲמֵץ, שֶׁהָיָה מִצְוָה זו לְבַעַר חֲמֵץ, וְיִשָּׂא הָעָם אֶת בָּצֵקוֹ טָרֵם יַחְמֵץ, וְכָתוּב שָׂאֵר לֹא יִמָּצֵא בְּבֵיתְכֶם, וְהָיָה פְרִשִׁיהַ הַחֲבָרִים, וְהַסּוּד בְּאַרְבָּנֵי, בֵּין חֲמֵץ וּמִצָּה שֶׁל כֶּמֶה מְקוּמוֹת, זֶה יִצָּר רַע, וְזֶה יִצָּר טוֹב (פרשת בא דף מא)

אמרי חז"ל " ואיש כי לא יהיה לו גואל והשיגה ידו" אומר רבינו בעל הי"חתיס סופר": רצונו לומר, מי שמדמה בנפשו שאין לו גואל מכל בני האדם, אלא כל יתרו הוא משליך רק על ה' יתברך, והיה סמוך ובטוח כי סופו והשיגה ידו ונגאל! (עלים לתרופה). הגאון רבי שמחה מזווינסק, היה שקוע בתורתו יומם ולילה – בפשוטו ממש. בספרו "משך חכמה" הוא מביא חידושים שנתחדשו לו בחלום. אך מפליאה היא ה"הסכמה" שרבי מאיר שמחה קיבל על אחד מחידושיו בסדר "קדשים". מעשה שנכנס האון רבי נחום ברוך גינצבורג בעל "מקור ברוך" אל הגאון רבי מאיר שמחה ומצאו כשדעתו זרוחה עליו והוא שמח ומדוושן עונג. וכל כך למה: סיפר הרב לאורחו, כי זה עתה נתחדש לו חידוש נפלא לאמיתיה של תורה, וכשנתנמנם קמעה מעמלו להבנת הדברים, ראה בחלומו והנה יושבים בפמליא של מעלה כל גודלי עולם ומשוחחים ביניהם, אודות המחסור השורר בעולם התורה במי שיכול לחדש לאמיתיה של תורה. והנה קם הרשב"א ואומר, כי בעיר דווינסק יושב רב אחד ולומד, והוא כיוון אל האמת יותר ממני! (היאור שמו' עמ' רנד)

